

Grey Scale #13

Part Code ST1316

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

93234

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA WOJSK INŻYNIERYJNYCH

JAWNE

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~

~~XXXXXXXXXX~~

Egz. poj.

płk dr Marian BEDNARZ

DZIAŁANIE WOJSK INŻYNIERYJNYCH DYWIZJI W NATARCIU
/Skrypt wykładu/

Biblioteka Główna
Akademii Sztuki Wojennej

48709

09-048709-000-0

48709

WARSZAWA

1990

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA WOJSK INŻYNIERYJNYCH

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 54305

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY
WOJSK INŻYNIERYJNYCH

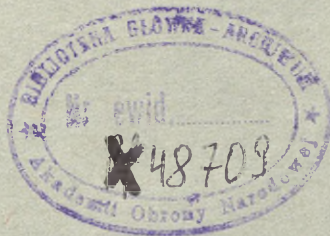
płk dr hab. Stefan WŁUDYKA

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 12657

~~JAWNE~~
~~Do użytku~~
~~slużbowego~~

Egz. poj.

płk dr Marian BEDNARZ

DZIAŁANIE WOJSK INŻYNIERYJNYCH DYWIZJI W NATARCIU

/Skrypt wykładu/

zab. wykłady porokowe

(Makaty) Schematy:

Zabyciu inż. mat. pz pf 7844

Rozbudowa inż. bz NATO pf 7520

Zab inż. Aquarii w materialach po podpisaniu z efektami pf 7846

W Y K Ł A D

dla słuchaczy II roku Akademii Obrony Narodowej

- I   TEMAT: DZIAŁANIE WOJSK INŻYNIERYJNYCH DYWIZJI W NATARCIU
- II   CEL: Zapoznać słuchaczy z zadaniami zabezpieczenia inżynieryjnego dywizji w natarciu oraz rolą i możliwościami wojsk inżynieryjnych w zakresie ich realizacji.
- III CZAS: 2 x 45' = 90'
- IV   ZAGADNIENIA I PODZIAŁ CZASU
1. Wprowadzenie do tematu	2'
2. Istota i cel zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji	2'
3. Zadania zabezpieczenia inżynieryjnego dywizji w natarciu	5'
4. Rola rodzajów wojsk dywizji w realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w natarciu	6'
5. Skład, wyposażenie oraz możliwość batalionu saperów dywizji.	10'
5.1. Organizacja batalionu saperów dywizji	5'
5.2. Wyposażenie batalionu saperów dywizji	5'
6. Wykorzystanie pododdziałów dywizyjnego batalionu saperów do realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego	50'
6.1. Kompania saperów	10'
6.2. Kompania pontonowa	10'
6.3. Kompania inżynieryjno-drogowa	5'
6.4. Kompania desantowo-przeprowowa	5'
6.5. Kompania techniczna	5'
6.6. Pluton dowodzenia	7'
6.7. Pluton remontowy	3'
6.8. Pluton zaopatrzenia	3'
6.9. Pluton medyczny	2'
7. Planowania i organizacja użycia sił i środków inżynieryjnych w natarciu dywizji	7'
8. Zabezpieczenie techniczno-inżynieryjne dywizji w natarciu	3'
ZAKOŃCZENIE	5'

V. PRZEBIEG I TREŚĆ WYKŁADU

1. Wprowadzenie do tematu

2'

Podaję temat wykładu i jego cel.

Intensywny rozwój nowych środków walki, szczególnie środków rażenia i zmieniająca się taktyka działania wojsk, wskazują niedwuznacznie na to, że przyszłe pole walki cechować się będzie ogromną dynamiką, wysokim tempem działań, zmiennością i złożonością sytuacji. Cechy powyższe będą stawiać przed walczącymi wojskami wysokie wymagania w zakresie realizacji postawionych przed nimi zadań. Pomyślne wykonanie zadań możliwe będzie nie tylko dzięki doskonałemu wyszkoleniu wojsk i sztabów ale również wszechstronnemu zabezpieczeniu bojowemu.

Akademia Obrony Narodowej poświęca wiele uwagi zagadnieniom planowania i organizacji zabezpieczenia i prowadzenia natarcia przez ZT, oddziały i pododdziały. Jednym z ważniejszych rodzajów zabezpieczenia działań bojowych jest zabezpieczenie inżynieryjne.

Nauczanie rozwiązywania problemów zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji i roli jaką w niej spełniają wojska inżynieryjne ma na celu przygotowanie przyszłych dowódców i oficerów sztabów ogólnowojskowych umiejętności planowania, organizowania i kierowania walką dywizji, a oficerów grup specjalistycznych - zapoznania z zakresem i treściami pracy podczas organizacji i prowadzenia natarcia dywizji realizowanymi przez poszczególne rodzaje wojsk i służb.

✓! Podstawowym wymogiem w zakresie realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego jest wykonanie ich w tempie odpowiadającym tempu natarcia. Terminowe wykonanie zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w powyższej mierze zależy od właściwej organizacji zabezpieczenia inżynieryjnego, racjonalnego wykorzystania sił i środków inżynieryjnych oraz operatywnego działania szefa saperów i dowódców wszystkich szczebli dowodzenia.

W wykładzie zostaną przedstawione ogólne zasady przygotowania i realizowania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego dywizji w natarciu oraz rola jaką spełniają w nich wojska inżynieryjne.

(zajmienie murów) Systemy zapobiegawcze
- statyczne
- narynkowe

2. Istota i cel zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji 2'

Zabezpieczenie inżynieryjne jest jednym z rodzajów zabezpieczenia bojowego. Polega ono na wykonaniu różnorodnych przedsięwzięć, przez wszystkie rodzaje wojsk i służb na podstawie decyzji dowódcy dywizji dla osiągnięcia celów walki.

Głównym celem zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji jest umożliwienie ciągłego i szybkiego ruchu wojsk w terenie, w czasie podejścia do obrony nieprzyjaciela, przełamania i pościgu. Istota zabezpieczenia inżynieryjnego, natarcia dywizji polega na odpowiednim wykorzystaniu i przygotowaniu dróg i terenu poza drogami do ruchu wojsk oraz na przeciwdziałaniu skutkom zastosowania przez nieprzyjaciela zapór inżynieryjnych, w tym szczególnie minowych.

3. Zadania zabezpieczenia inżynieryjnego dywizji w natarciu 5'

Cel zabezpieczenia inżynieryjnego dywizji w natarciu osiąga się przez wykonanie kompleksu zadań inżynieryjnych, które obejmują:

- rozpoznanie inżynieryjne nieprzyjaciela i terenu;
- rozbudowę inżynieryjną rejonu wyjściowego i terenu po stronie własnej;
- przygotowanie i utrzymanie dróg podejścia do przedniego skraju obrony nieprzyjaciela oraz torowanie i utrzymanie dróg w czasie natarcia;
- wykonywanie i utrzymanie przejść w zaporach inżynieryjnych przez przeszkody i rejonory zniszczeń
- niszczenie /unieszkodliwianie/ min jądrowych oraz rozminowanie terenu i obiektów;
- budowę i utrzymywanie przepraw podczas forsowania /pokonywania/ przeszkód wodnych;
- budowę i utrzymanie zapór inżynieryjnych podczas odpierania kontrataków, osłonę luk i skrzydeł oraz umacnianie opanowanych rubieży;
- wykonywanie przedsięwzięć inżynieryjnych związanych z maskowaniem wojsk i obiektów oraz likwidacji skutków użycia broni jądrowej przez nieprzyjaciela;
- wydobywanie i oczyszczanie wody, urządzenie punktów zaopatrywania w wodę;
- zaopatrywanie wojsk w sprzęt inżynieryjny i jego remont.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

ⓓ

Dugan/ago
10/12

4. Rola rodzajów wojsk dywizji w realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w natarciu

6'

Przedstawiony zakres zadań zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji i wynikające z ich treści przedsięwzięcia i prace inżynieryjne nie są możliwe do zrealizowania przez wojska inżynieryjne, ze względu na ich możliwości w stosunku do wymaganego zakresu prac. Z tego względu muszą je realizować wszystkie rodzaje wojsk i służb.

Na przestrzeni dziejów, a szczególnie podczas II wojny światowej, a także po jej zakończeniu następowało szybko tzw. "usaperzanie" wojsk". Wynikało ono z potrzeb pola walki, a jednocześnie braku możliwości zwiększania liczebności wojsk inżynieryjnych. Aktualnie rodzaje wojsk biorą udział w realizacji wszystkich zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w wielkości wynikającej z konkretnych potrzeb sytuacji. Wojska inżynieryjne wykonują zadania stosownie do możliwości wynikających z ich liczebności i wyposażenia. Są to najbardziej skomplikowane przedsięwzięcia i prace inżynieryjne wymagające specjalistycznego wykształcenia i specjalistycznego sprzętu.

5. Skład, wyposażenie oraz możliwości batalionu saperów dywizji

10'

5.1. Organizacja batalionu saperów dywizji

5'

Do realizacji najważniejszych /specjalistycznych/ zadań zabezpieczenia inżynieryjnego od szczebla pułku wzwyż w strukturze organizacyjnej ogólnowojskowych oddziałów, ZT, ZO znajdują się pododdziały, oddziały i ZT wojsk inżynieryjnych. W ostatnich latach, podobnie jak w całych siłach zbrojnych udoskonalono ich struktury organizacyjne. Etatowym pododdziałem wojsk inżynieryjnych w pułku zmechanizowanym jest kompania saperów /ksap/, w dywizji zmechanizowanej - batalion saperów /bsap/. W składzie bsap znajduje się wiele pododdziałów różnorodnych specjalnościach, co wynika z potrzeb w zakresie realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego działań dywizji.

W składzie batalionu znajduje się:

- dowództwo batalionu;
- sztab;
- służby techniczne;
- kwatermistrzostwo;
- ✓ - starszy oficer d/s wychowawczych

A ponadto następujące pododdziały:

- kompania saperów:
  - trzy plutony saperów;
  - pluton minerów;

- ① Wyposażenie w środki materiałowe (mamy 170)
- ② Wyposażenie w sprzęt

- kompania desantowo-przeprawowa :
  - pluton PTS;
  - pluton GSF;
- kompania pontonowa:
  - trzy plutony pontonowe;
  - pluton kutrów;
- kompania inżynieryjno-drogowa:
  - pluton saperów;
  - dwa plutony inżynieryjno-drogowe;
  - pluton mostowy;
- kompania techniczna:
  - pluton techniczny;
  - pluton zabezpieczenia inżynieryjnego;
  - drużyna wydobywania i oczyszczania wody;
- pluton dowodzenia:
  - drużyna dowodzenia;
  - trzy drużyny rozpoznania inżynieryjnego;
  - drużyna łączności;
- pluton remontowy:
  - cztery drużyny remontowe;
- pluton zaopatrzenia:
  - drużyna zaopatrzenia;
  - drużyna gospodarcza;
- pluton medyczny.

Stan osobowy bsap wynosi 608 żołnierzy w tym:

- oficerów - 29
- chorążych - 34
- podoficerów zawodowych - 24
- podoficerów zawodowych - 24
- podoficerów służby zasadniczej - 48
- szeregowców - 473

5.2. Wyposażenie batalionu saperów dywizji

5'

Ważniejszy sprzęt inżynieryjny

- PP-64 - 1 kpl.;
- GSP - 3 szt.;
- FTS - 13 szt.;
- PPTS - 5 szt.;
- ŁD - 8 szt.;
- Silnik zaburtowy do ŁD - 7 szt.;
- koparka samochodowa - 4 szt.;
- sypcharka gąsienicowa ciężka - 1 szt.;

- spsych.szybkobieżn.ciężka - 2 szt.;
- SŁ-34 - 4 szt.;
- PMR - 3 szt.;
- oprzyrządowanie torujące TROP - 11 szt.;
- pochylnia minerska - 3 szt.;
- oprzyrządowanie zaporowe TROP - 3 szt.;
- przyczepa na ŁWD - 10 szt.;
- TRI - 4 szt.;
- Filtr samochodowy wodny - 1 kpl.;
- podnośnik wody - 2 szt.;
- studnia rurowa - 4 szt.;
- elektr.siłowe - 1 szt.;
- elektr.oświetleniowa - 1 szt.;
- BLG-67 - 4 szt.;
- młot bezkafarowy - 5 szt.;
- urządz.do bat.wbij.pali - 1 kpl.;
- EPD - 2 kpl.;
- ZPD - 6 kpl.;
- GKT-60 - 1 kpl.;
- PS - 14 szt.;
- PS z oprzyrz.do wierceń - 5 szt.;
- B/Inż. - 1 kpl.;
- WOR/Inż. - 1 kpl.

Inżynieryjne środki materiałowe:

- miny ppanc - 2400 szt.;
- miny ppiech - 1210 szt.;
- miny kolejowe - 18 szt.;
- miny kumulacyjne - 90 szt.;
- miny oświetleniowe - 45 szt.;
- miny sygnalizacyjne - szt.;
- TNT - 2100 kg;
- PMW - 300 kg
- ZBŁWD - 20 szt.;
- UŻ-2 - 175 kpl.
- ŁK-2 - 10 szt.;
- K KU - 30 szt.;

6. Wykorzystanie pododdziałów dywizyjnego batalionu saperów do realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego 50'

6.1. Kompania saperów /ksap/ 106 żołnierzy 10'

Przeznaczona jest do wykonywania następujących zadań zabezpieczenia inżynieryjnego: budowa zapór inżynieryjnych; wykonywanie przejść w zaporach oraz wykonywanie niszczeń.

Możliwości:

- wykonać do 9 przejść w polach minowych o głębokości do 100 m w ciągu 4 godzin w dzień i 5-6 godzin w nocy sposobem ręcznym lub 25-30 min sposobem wybuchowym;
- założyć bez styczności z nieprzyjacielem, sposobem ręcznym 2,7 km ppanc lub ppiech pola minowego w dzień lub 1,8 km ppanc lub ppiech pola minowego w nocy;
- założyć sposobem ręcznym w styczności z nieprzyjacielem 1,35 km ppanc lub ppiech pola minowego w nocy;
- założyć sposobem mechanicznym 0,6 km ppanc pola minowego w ciągu 20', a 1,2 km ppanc w ciągu 100' z dwóch jednostek minowania;
- urządzić do trzech węzłów zapór i niszczeń w ciągu 8-10 godzin.

6.2. Kompania pontonowa /kpont/ 157 żołnierzy 10'

Przeznaczona jest do budowy przepraw mostowych i promowych z parku PP-64.

Możliwości:

Urządzić 1-2 przeprawy promowe po 2-3 promy z parku PP-64 lub przeprawę mostową o długości od 96-186 m /w zależności od typu wstęgi/ w czasie 75-100 minut przy rozładunku bloków na szerokim froncie.

6.3. Kompania inżynieryjno-drogowa /kid/ - 76 żołnierzy 5'

Przeznaczona jest do przygotowania i utrzymania dróg dla potrzeb dywizji.

Możliwości kid są następujące:

- utrzymywać drogę dywizyjną w tempie 5-6 km/h lub dwie drogi, w tempie 3-5 km/h;
- zbudować 4 mosty BLG-67 w ciągu 15' każdy o długości 20 m;
- zbudować 50 m mostu niskowodnego z gotowych elementów w tempie 5 m/h lub z przygotowaniem elementów w tempie 2,5 m/h;

6.4. Kompania desantowo-przeprawowa /kdp/ - 45 żołnierzy/ 5'

Przeznaczona jest do budowy przepraw desantowych i promowych z GSP. Może urządzić 2-3 przeprawy desantowe po 3-6 PTS oraz 1-2 przeprawy promowe po 1-3 GSF.

6.5. Kompania techniczna /kt/ 81 żołnierzy 5'

Przeznaczona jest do wykonywania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego związanych z zabezpieczeniem technicznym przepraw, budową obiektów fortyfikacyjnych oraz wydobywaniem i oczyszczaniem wody. Posiadane wyposażenie pozwala jej realizować następujące zadania:

- zabezpieczyć trzy osie przepraw czołgów pod wodą;
- urządzić jeden punkt wydobywania i oczyszczania wody o wydajności 7-8 m³/h w ciągu dwóch godzin i 30 minut;
- prowadzić rozbudowę fortyfikacyjną, szczególnie wykopów pod obiekty fortyfikacyjne oraz przygotowywane elementy mostowe i fortyfikacyjne;
- oświetlać obiekty na stanowiskach dowodzenia.

6.6. Pluton dowodzenia /pldow/ - 34 żołnierzy 7'

Przeznaczony jest do prowadzenia rozpoznania inżynieryjnego oraz zabezpieczenia pracy sztabu dywizyjnego batalionu saperów - szczególnie zapewnienia łączności.

Możliwości: Posiadanyymi siłami i środkami może zorganizować 2-3 IPO lub 1-2 IPF lub 1-3 IPR /IOPR, IGW/ lub 1 SIPR.

6.7. Pluton remontowy /plrem/ - 32 żołnierzy 3'

Przeznaczony jest do zabezpieczenia technicznego działań bojowych dywizyjnego bsap.

6.8. Pluton zaopatrzenia /plzaop/ - 44 żołnierzy 3'

Przeznaczony jest do zabezpieczenia działań dywizyjnego bsap pod względem materiałowym.

6.9. Pluton medyczny /plmed/ - 4 żołnierzy 2'

Przeznaczony jest do zabezpieczenia działań bojowych batalionu saperów pod względem medycznym.

7. Planowanie i organizacja użycia sił i środków inżynieryjnych w natarciu dywizji. 7'

Zabezpieczenie inżynieryjne natarcia dywizji organizuje się w rejonie wyjściowym, w pasie podejścia do obrony nieprzyjaciela oraz na całą głębokość zadania dywizji.

Rodzaj i zakres zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w natarciu dywizji zależy od: warunków przejezdności terenu; stopnia rozbudowy zapór inżynieryjnych, a także niszczeń, oraz stopnia oddziaływania minowaniem zdalnym na nasze wojska podczas podchodzenia do obrony i podczas natarcia; skali odkształceń terenowych powstałych na skutek użycia różnorodnych środków rażenia, oraz od warunków atmosferycznych. Realizacja zadań zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji zależy od sił, środków i czasu, a także stopnia wyszkolenia pododdziałów wojsk inżynieryjnych i innych rodzajów wojsk oraz sprawności organizacji i realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego.

Do wykonania zasadniczych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w natarciu dywizji przeznaczony jest jej organiczny batalion saperów, który z reguły samodzielnie zabezpiecza zadania bojowe dywizji. W niektórych sytuacjach np. w czasie forsowania przeszkód wodnych, czy przy przechodzeniu dywizji do obrony może być ona wzmocniona siłami i środkami armii takimi jak kompania GSP, kompania FTS z armijnego batalionu desantowo-przeprawowego; batalionu saperów /lub jego części/, kompanii maszyn inżynieryjnych z brygady saperów; batalionu pontonowego z pułku pontonowego.

Organiczne i przydzielone do dywizji pododdziały wojsk inżynieryjnych z reguły wykorzystywane są scentralizowanie, przy czym wykonują one zadania na korzyść oddziałów dywizji /pułków/. W wyjątkowych wypadkach mogą być przydzielone jako wzmocnienie do oddziałów wydzielonych, specjalnych, rajdowych, rozpoznawczych, ratunkowo-ewakuacyjnych i innych elementów ugrupowania bojowego dywizji.

Działanie pododdziałów wojsk inżynieryjnych dywizji należy organizować na zasadzie ścisłego współdziałania z pododdziałami inżynieryjnymi pułków, pododdziałami inżynieryjnymi wzmocnienia oraz oddziałami innych rodzajów wojsk i służb.

Dla wykonania planowanych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji z pododdziałów wojsk inżynieryjnych tworzy się odpowiednie ugrupowanie wojsk inżynieryjnych, które zazwyczaj składa się z:

- pododdziałów wojsk inżynieryjnych wydzielonych do wzmocnienia oddziałów pierwszego rzutu dywizji;
- pododdziałów wojsk inżynieryjnych wykonujących zadania zabezpieczenia inżynieryjnego o znaczeniu dywizyjnym;
- oddziału zaporowego;
- odwodu inżynieryjnego.

Ugrupowanie wojsk inżynieryjnych powinno zapewnić wykonanie zasadniczych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego, przedłużenie ich wysiłku na głównym kierunku oraz wykonanie zadań wynikających w toku walki. Generalną zasadą użycia wojsk inżynieryjnych i środków inżynieryjnych tworzących ugrupowanie wojsk inżynieryjnych jest skoncentrowanie ich wysiłku na głównym kierunku uderzenia. Niewskazane jest rozdrabnianie pododdziałów wojsk inżynieryjnych w całym pasie natarcia dywizji z uwagi na trudności dowodzenia nimi oraz organizację zaopatrywania materiałowego i technicznego zabezpieczenia. Nie powinno się dążyć do równomiernego podziału sił i środków. Główny wysiłek powinien być skupiony na zabezpieczeniu ruchu i manewru wojsk poprzez sprawne pokonywanie zapór inżynieryjnych przeciwnika oraz urządzenie i utrzymanie dróg i przepraw.

Planowaniem i organizacją użycia sił inżynieryjnych zajmują się na szczeblu dywizji - szef saperów dywizji, który odpowiedzialny jest za realizację zadań zabezpieczenia inżynieryjnego zgodnie z decyzją dowódcy dywizji. Do każdej sytuacji szef saperów dywizji określa główne zadania zabezpieczenia inżynieryjnego, planuje ich wykonawców i dopilnowuje ich terminowej realizacji.

Podstawą do planowania zabezpieczenia inżynieryjnego jest zadanie dywizji i zarządzenie zabezpieczenia inżynieryjnego /wstępne zarządzenie zabezpieczenia inżynieryjnego/ armii.

Podstawą do organizacji zabezpieczenia inżynieryjnego jest decyzja dowódcy /zatwierdzone przez dowódcę dywizji propozycje zabezpieczenia inżynieryjnego przedstawione przez szefa saperów dywizji/.

8. Zabezpieczenie techniczno-inżynieryjne dywizji w natarciu 3'

Jednym z ważnych czynników zapewniających wojskom ciągłość działań, a tym samym powodzenie w realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego jest odpowiednie funkcjonowanie zabezpieczenia techniczno-inżynieryjnego.

Zabezpieczenie techniczno-inżynieryjne organizuje się i realizuje w celu zaopatrzenia oddziałów /pododdziałów/ w sprzęt inżynieryjny i inżynieryjne środki materiałowe, utrzymania ich w ciągłej gotowości do użycia, zapewnienia niezawodności działania oraz systematycznego odtwarzania sprawności technicznej i kierowania wyremontowanego sprzętu do walczących wojsk.

Zasadnicze zadania zabezpieczenia technicznego są następujące:

- przyjmowanie i dostarczanie oddziałom /pododdziałom/ sprzętu inżynieryjnego i inżynieryjnych środków materiałowych;
- utrzymanie sprzętu inżynieryjnego w stałej sprawności technicznej i gotowości do użycia;

- prawidłowe użytkowanie i zapewnienie bezawaryjnej pracy sprzętu inżynierskiego;
- obsługiwane techniczne;
- zbiórka, ewakuacja i remont uszkodzonego sprzętu inżynierskiego oraz zapewnienie jego szybkiego powrotu do wojsk;
- szkolenie pododdziałów w znajomości sprzętu inżynierskiego;
- ę ciągle kierowanie siłami i środkami oddziałów /pododdziałów remontowych i zaopatrzenia wojsk inżynierskich.

Zabezpieczenie inżyniersko-techniczne dywizji w natarciu organizuje i realizuje szef saperów zgodnie z decyzją dowódcy, planem zabezpieczenia technicznego dywizji oraz zarządzenie zabezpieczenia inżynierskiego armii.

ZAKOŃCZENIE

Przedstawione w niniejszym wykładzie ogólne zasady działania wojsk inżynierskich dywizji w natarciu miały na celu zapoznać Was z problematyką zabezpieczenia inżynierskiego dywizji w natarciu oraz rolą i możliwościami oraz sposobami ich rozwiązywania, bez szczegółowego rozpatrywania organizacyjno-technicznych rozwiązań, poszczególnych zadań zabezpieczenia inżynierskiego.

Każdorazowe użycie wojsk inżynierskich w natarciu dywizji zależy przede wszystkim od konkretnych warunków terenowych, atmosferycznych, ukończenia w stanach osobowych, sprzęcie i materiałach. Dlatego w każdej sytuacji wymaga ono indywidualnego podejścia. Odpowiadam na pytania słuchaczy.

LITERATURA

1. Regulamin Wojsk Lądowych SZ RP cz.I /pułk,dywizja/,nr bibl.pf 2191
2. Zabezpieczenie inżynieryjne walki /pułk,dywizja/,nr bibl.Pf 23309.
3. Metodyka i organizacja pracy dowództw i sztabów wojsk inżynieryjnych w działaniach bojowych - podręcznik, nr bibl.020862.
4. Działanie oddziałów i pododdziałów wojsk inżynieryjnych w zasadniczych rodzajach walki /pułk,dywizja/, podręcznik.nr bibl.Pf 2570
5. Metodyka przygotowania zabezpieczenia inżynieryjnego walki /pułk, dywizja/; skrypt ASG WP, nr bibil.Pf 2570.
6. Struktura organizacyjna dywizji zmechanizowanej i bazy materiałowo-technicznej /ćwiczebna/, skrypt ASG WP, nr bibl.02986.
7. Wykorzystanie bsap dywizji w działaniach bojowych oraz metod pracy dowódcy i sztabu batalionu podczas wypracowania decyzji, skrypt AON, nr bibl.Pf 3082.
8. Ogólne zasady i właściwości zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia dywizji, skrypt. ASG WP nr bibl.01183.

Opracowano w 1 egz.

Egz.nr 1 - Biblioteka Naukowa DZS

Wyk.płk BEDNARZ M. /13779/

Druk EB/7.12.90 r.

Nr ks.masz.Pf 43/Inż.

